

Redactiunea, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piață mare Nr. 22.
Scrisori nefrancizate nu se pri-
mesc. Manuscris și nu se re-
tr. nr. 1.
Biroul de abonamente:
Brașov, piață mare Nr. 22.
Inserții mai primescu în Viena
Karl Moser, Haussene & Vogler
(Oto Maas), Heinrich Schulek, Alois
Hornig, M. Dukes, A. Opel, J. Dan-
neberg, in Budapest: A. V. Gold-
berger, Anton Meier, Eckstein Bernat,
in Frankfurt: G. L. Dauke, in Ham-
burg: A. Steinert.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o coloană 6 cr.
și 90 cr. timbru pentru o pu-
blicare. Publicări mai dese
după tarif și invioială.
Reclame pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

"Gazeta" ieșe în fiecare
abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe săptămână
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe săptămână
luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenunță la totă ofi-
ciul postale din intru și din
afara și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piață mare
Nr. 22, etajul I. Pe un an 12 fl., pe
săptămână 10 fl., pe săptămână 5 fl., pe
luni 2 fl. 50 cr. Cu ducă în
casă: Pe un an 12 fl., pe
săptămână 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile suntă și se plăt-
mante.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL III

Nr. 68.

Brașov, Vineri 24 Martie

1889.

Nou abonament la „GAZETA TRANSILVANIEI.”

Cu 1 Aprilie 1889 st. v. se deschide nou
abonament la care invităm pe toți amici și spri-
jinatori săi noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei luni 3 fl.,
pe săptămână 1 fl., pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei
luni 10 franci, pe săptămână 20 franci, pe un an
40 franci.

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria: pe an 2 fl., pe
săptămână 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe an 8
franci, pe săptămână 4 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandat postale.

Domnii, cără se vorăbuna din nou,
să binevoească a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrația „Gazetei Transilvanei”.

Brașov, 23 Martie v.

După multă vorbă și sfadă s'a
terminat în cele din urmă desbaterea legii militare în dieta
ungurăscă, care a durat aproape
trei luni.

La încheierea a mai luat încă
odată cuvântul contele Apponyi.
Elu și-a datu silința de a depărta
dela opoziție odiul acestei îndelungate și turbulentă desbateri,
dicând că opoziția nu a luptat
în contra armatei, ci numai
pentru integritatea constituției s. a.

Apponyi a mai apelat încă
odată la sémétul de împăcare alăt
partidei lui Tisza, cerând să
veze propunerea lui Nagy, după
care acelor voluntari, cără voră
fi siliți a servi și unu ală doilea
anu, să li se concéda a-si continua
studiele lor civile. „Décă veți
primi acăstă propunere“ le disse
Apponyi, „odiul ce lăți provoca-
tă prin primirea §-lui 25 se va
micșora“.

Dér töte silințele, ce și le-a
datu Apponyi de a mai dobândi
ceva spre înălțarea gloriei oposi-
ției, au remasu zadarnice și
organul lui Tisza esclamă sar-
casticu: „pentru ultima oară a în-
tinsu contele Albert Apponyi
majoritatea dietei ungurescă mănu
de împăcare și majoritatea nici
de astădată nu s'a grăbitu să i-o
primescă“.

Așadar lupta pasionată până
la cuțite între Apponyi și Tisza
se va continua. Aceasta a dovedi-
dit o și sedință de eri a dietei,
care era să a fostu furtunosă și
puțin norocită pentru ministrul
președinte Tisza.

La ordinea dilei a fostu, după
cum i-se telegrafiază lui „Erd.
Hirado“ din Clușiu — o interpe-
lație a apponyistului br. Ivor
Kaas în afacerea deputatului Hock.
Despre acesta a susținutu Kaas,
că a votat în contra §-lui 25,
pentru că a primitu, precum se
dice, 3000 florini, dându unu re-
versu; elu întrăbă pe ministrul
președinte Tisza de unde s'a luat
acea sumă și unde s'a socotit?

Tisza a răspunsu, că numitul
deputat n'a datu nicu unu reversu;
partida guvernamentală are ce e
dreptu banu în cassă, meniu pentru
cheltueli legale electorale, dăr
și celealte partide dispunu de a
semeni banu. Că ore din acăstă
cassă primița Hock Ianos pretinsa
sumă, de care vorbesce Kaas, a
căstă elu (Tisza) nu o pote sci.

Declarația acăstă a lui Tisza,
mereu întreruptă de strigările ce-
loru din stânga, a fostu urmată
de unu sgomotu asurđitoru. Ivor
Kaas strigă: „Pilatul iști spală mă-
nile!“ Cei din drépta cereau me-
reu să fiă chiamați la ordine lăr-
mutorii. Unul dintre tiszaiști, de-
putatul Visi, se redică apoi spre
a constata că și partida stângăi
estreme are o cassă a ei. Stângăi
salută cuvintele lui cu nesfărșite
strigările de „Hoch“.

După ce a mai declarat Iranyi
că dela 1869 partida stângăi es-
treme banii adunați pentru chel-
tuiele electorale numai pe te-
legrame și scrisori i-a întrebuită,
maiștătatea a luat la cunoștință
răspunsul lui Tisza.

Or-i cătă de îngâmfatul ar fi lim-
bagiul ce-l pörtă față cu oposi-
ția maghiară foile tiszaiște mari
și mici, totuși nimenea nu pote
nega, că scenele turbulente de so-
iul acesta provocate de cei din
stânga în contra persoanei lui Tisza
să submineză acestuia încetul cu
încetnul totă véda și autoritatea și
că în astfel de imprejurări devine
totu mai grea poziționea cabine-
tului actualu.

Era vorba de reconstruirea ca-
binetului Tisza și de-o acușație
mare ce-o va face primindu în s-
iul său pe vestitul profesor Desideriu Szilagyi, ca ministru de
justiția. S'a vorbitu și de întra-
rea în ministeriu a șefului de sec-
țiune din ministeriul de externe Szögyenyi. Acum se scie că a-
cesta din urmă a refusat, ér toile
guvernamentale suntu silite a de-
clară că și d. Szilagyi face difi-
cultăți. Nu mai are nimeni plă-
cea să se înjuge la carul subredu
ală guvernului.

Situatiunea e posomorită, în
realitate însă nu pentru aceea e
posomorită, cără iști spală mănilor
ca Pilat, când li-se facă impută-
riile ce le merită, că Tisza și Appo-
nyi, ci pentru aceia, cără trebuie
să pörte töte cheltuelile ce le
principuescă desbaterile îndelungate
și unelturile de partidă din dietă,
și aceștia suntu — contribuabilitii.

DIN AFARĂ.

Cestiunea Alsației-Lotaringiei.

Cătră o deputație de studenți,
care a visitat pe Antoine, disse acesta
următorile:

„Europa se pregătesc să resolve
marea cestiune, ce o silesce să se înar-
meze până în dinți și care ii distrugă
bunăstarea. Intre cestiunile cele mai im-
portante se află și cestiunea Alsației-Lot-
aringiei. Acum, fiă că ea se va resolva
la masa verde ori pe câmpul de

bătaia, Francia nu pote fi audită, déca
nu va fi învingătoare, déca fiile ei nu sunt
uniți și déca națiunea nu e gata la totă
jertfele. Déca e să curgă săngele Fran-
ciei, atunci să curgă pentru integrita-
tea teritoriului ei. Cuceriri nu mai vrem.
Asta-i teoria libertății înăuntru și a dem-
nității în afară. Când spărtura în
Vogezii va fi érășii inchisă, atunci va fi
timpul d'a ne petrece timpul cu arta,
literatura s. a.“

Tratari franco-germane.

„Post“ din Berlinu adeveresc, că mi-
nisterul francesc a început tractările cu
guvernul germanu pentru desființarea
măsurilor severe în privință pașapórte-
lor la granița Alsației-Lotaringiei. Gu-
vernul francesc motivăză aceste tratări
cu dorință, d'a se face posibilă o ușu-
rare a comunicării în timpul espo-
sițiunii. De asemenea adeveresc scriso-
rea acăstă și corespondentul din Strass-
burg ală fōiei „N. fr. Presse“ care dice,
că guvernul francesc va trebui să ia
asupră garantia pentru supușii francesi,
că voră călători în Alsația-Lotaringia.

SCIRILE DILEI.

Cum a remasu lucrul? Studenții un-
iunii dela universitatea din Clușiu au
ținutu o adunare, în care au hotărătū
să pörte și ei calpacă ca cei din Pesta,
dér cu șinorii naționali ungurescă. La
adunare au luat parte și studenți ro-
mâni. Juristul Alexandru Bohătelu,
cum spune „P. Hirn“, declară în numele
celor 78 de studenți români, că ei
suntu gata a purta calpacul, dér șinor-
ul să nu fiă naționalu ungurescă. La
aceste cuvinte ale tinerului român se
ridică larmă cumplită și proteste furtu-
noase. Bahătelu mai declară, că România
încuviință mișcarea filioru naționalei
ungurescă, precum și patriotismul lor,
dér să se țină sémă și de ală lor. Unu
nou protestu se ridică din partea stu-
denților unguri și să a primitu calpacul
cu șinorii naționali ungurescă. — Las-
că e de regretătă participarea studenti-
lor români la o adunare de natură a-
căstă, dér ajunsă oare aşa de departe
tinerimea română din Clușiu, cu naționalismul
ei, incătă e gata a purta calpacul
ungurescă dér n'ar avé șinorii
naționali ungurescă? Si acum, după ce
s'a primitu calpacul cu șinorii ungu-
rescă, cum a remasu lucrul cu tinerimea
română?

*

Din Deva ni-se scrie: Starea sanitară
în comitatul Hunedoarei, judecată după
morboșii din spitalul central comita-
tensu, nu se pote numi pré îmbucurătoare.
In cele 100 de paturi ale spitalului arare-
or se întemplă să zacă mai puțin ca
80 morboș, ba adese-or căi mai ușor
bolnavi trebuie să se culce pe jos, fiind
tote paturile pline. Casurile de alienație
mentală încă nu suntu prea-prea de totu
rară. In 26 Martie a fostu trimisă la casa
de sănătate publică din Sibiu o femeie
nebună, de aici din Deva. De presintă
o altă femeie se află la spitalu în celula
de observare pentru smintiști.

*

Nou coră de plugari s'a înființat
în comuna bisericescă Giulia-maghiară, spune
„Biserica și Scola“. Acestu coră, sub
conducerea maestrului său Achim Šu-

manu, membru ală corului de plugari
din Chisinau, face frumose progrese, și
în sărbătorile sfintei inviări va canta
sfânta liturgie în biserică din Giulia.
Felicităm atâtă pe înființatorii acestui
coră, cătă și pe coriști!

*

Descoperire de dinamică. Din Timi-
șoara se scrie: Deunășile păzitorii de
câmpu ai comunei Cusici, nu departe de
Biserica-albă, au adusă o ladă grea în
casa comunală, fără a presimți ce povară
pericolosă ducă. Deschidându lada, gă-
siră în ea o mare cantitate de dinamică
și s'a constatată din însemnările de pe
ladă, că dinamică era luată din minele
dela Anina ale societății căilor ferate
austro-ungare. Primăria comunei a fă-
cută pași să dea îndărătu dinamică, care
provine dintr-un furtu de dinamică ce
s'a comisă în Anina.

*

Comassare. In Roșia lângă Sibiu
s'a alesă la 1 Aprilie comisia de esti-
mare în persoanele d-lor: Roth inginer
de comassare, Ladisl. Iszlay proprietar
in Sărăș, Dumitru Comşa profesor
de seminarii în Sibiu, Lösch notar și Thal
predicitor în Roșia.

*

Pașapórtele pentru Turcia au să fiă
vizate de consulul generalu din Budapesta,
în înțelesul normelor existente.
Ministrul unguresc de interne a în-
cunoscințat municipile ca dela aceia,
cără voră să aibă astfel de pașapórte,
să se ia taxa de vizare în sumă de 2 fl.
40 cr. și să o trimătă împreună cu taxa
pentru pașaportu.

Adunarea comitatului Brașov.

Brașov, 3 Aprilie 1889.

Adunare comitatensă extraordinară s'a
ținută astădi sub presidiul d-lui conte
Andreiu Bethlen.

Programa cuprindea 30 de obiecte
și câteva adrese din partea altor mu-
nicipii.

Natura obiectelor pertractate nu ne
indică de felu necesitatea acestei adu-
nării extraordinare.

Dór încheierea contractului din par-
tea comitatului cu societatea drumului
de feru vicinalu, ce stă a se înființa.

Adunarea nici n'a ținută mai multă
de 1½ oră, fiind că la nici unu obiect
n'a vorbită nici măcaru un singur
membru.

Intre obiectele pertractate mențio-
năm că obiectu de interesu, că minis-
trul de interne a încuviințat să se de-
pune pe viitoru banu comitatensu și la
institutul de credit și depuneră „Albina“,
respectiv la filiala din Brașov a aceleia.

Reprezentanța comitatensă a votată
nominalu asupra acestei cestiuni și a pri-
mit-o unanimu.

De însemnatate din punctu de ve-
dere umanitaru a fostu și încuviințarea
statutului pentru crucearea animalelor mai
mici, ce servescă dreptu nutrimentu, când
suntu transportate dintr-un loc la altul.

Români au fostu puțini de față, n'ar
strica déca s'ar împărtăși mai cu zelul la
adunările comitatense, cără și aşa suntu
destul de rare.

Adunarea generală a „Albinei.”

Despre adunarea generală a „Albinei” ținută în 29 Martie n., ceterim în „Telegraful Român” următoarele:

Adă la 10 ore s-a deschis și la 11^{1/2} ore s-a terminat adunarea generală a Albinei. Depuse au fost 546 acțiuni dela 151 acționari, cari reprezentă 212 voturi, prezenți au fost 23 de membri, cari reprezentau 416 acțiuni și 173 voturi. Adunarea a decurs în cea mai frumosă ordine și totă propunerile direcțiunii s-au primit cu unanimitate.

La primul loc adunarea a dată expresiune prin sculare adâncului regretă pentru perderea reposatului său membru de direcție și președinte al aceleia, Iacobu Bologa, aprobată dispozițiunile luate la timpul său de către direcție, ca pentru sala ședințelor să se procure portretul defuncțului.

S-a esprimat multă direcție și i-sa dată absolvitoriu.

Dividenda s-a staverit cu fl. 10 de acțiune, adică 10% dela capitalul nominal, fondul de rezervă s-a dotat cu maximul statutar 15% în suma de 5260 fl. 3 cr., ajungând prin astă acestu fond la cifra de 71,726 fl. 3 cr., (după statute are să se voteze numai pără când va ajunge cifra de fl. 100,000); la fondul de pensiuni alu funcționarilor s-au votat 3000 fl., din valoarea cassei institutului s-au amortisat 3,311 fl. 60 cr. și spre scopuri de binefacere s-au votat 2103 fl. 84 cr., care s-au distribuit astfel:

1) Scolei de fete a Asociației transilvane pentru acoperirea trebuințelor curente 500 fl. 2) Asociației transilvane pentru crearea alor 10 stiplii à fl. 50 pentru elevi de ale internatului împreună cu școala sa civilă de fete 500 fl. 3) Scolei elementare de fete a Reuniunii femeilor române din Sibiu 200 fl. 4) Reuniunii române de cântări din Sibiu 50 fl. 5) Reuniunii higienice din comitatul Sibiu 100 fl. 6) Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului, din Sibiu 50 fl. 7) Reuniunii carpatine transilvane pentru înființarea unui muzeu carpatinu transilvanu în Sibiu 25 fl. 8) Gremiului comercial din Sibiu pentru înființarea unui cursu practic de comptoir 30 fl. 9) Reuniunii pompierilor din Sibiu 40 fl. 10) Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului din Brașovu 50 fl. 11) Reuniunii de cântări și gimnastică din Brașovă 50 fl. 12) Reuniunii pompierilor din Brașovă 40 fl. 13) Fondului pentru ajutorarea studenților morboș delă gimnasiul român din Brașovă 50 fl. 14) Scolei elementare de fete a Reuniunii femeilor române din Abrudă 50 fl. 15) Nenorocitoru prin foc din comuna Sadu, dată deja, 200 fl. 16) Nenorocitoru prin esundări din Ungaria (Josziv), dată deja, 50 fl. 17) Fondului studenților miseri dela, gimnasiul din Blașiu 50 fl. 18) Reuniunii sodalilor români din Clușiu 68 fl. 84 cr.

Mișcarea cassei în decursul anului 1888 a fostă intrate: 9,747,358 fl. 18 cr. Esită: 9,731,950 florini 73 cr., totală: 19,479,308 fl. 91 cr. cu 4,147,719 fl. 76 cr. mai multă ca în anul precedent, ér profitul curat a fostă: 50,064 fl. 43 cr. cu aproape 7000 fl. mai mare ca în anul precedent.

In direcție s-au reales d-nii: Elia Măcelaru și Petru Nemeșu, în locul reprezentului Iacobu Bologa s-a ales d-lu Dr. Ioanu Moga, ér în locul d-lui Gligor Mateiu, carele a abdicat, d-lu Leontinu Simonescu.

Correspondența „Gaz. Trans.”

Suntene rugați a publica corespondențele de mai josu împreună cu părțile lor din urmă:

Domnule Redactor! Sâmbătă în 23 Martie c. s-a ținut în Jidvei sinodul protopopescu din tractul greco-catolicu alu

Bieei, unde ne-am consultat cum s-ar putea clădi mai solid și cum s-ar putea înmulții mai curându fondul pentru pensionarea preotimiei invalide din Arhiepiscopia greco-catolică de Alba-Iulia, pe petra unghiulară așezată de Escoletă Sa Pre Sfintul Metropolit Dr. Ioanu Vancea.

Cetindu-se prea grațiosul circularu metropolitanu din 1 Ianuarie a. c. Nr. 721, amu fostă păstruș de celea mai vîi simțiminte de multămire către adevăratul nostru Părinte Arhiepiscop, care pe lângă multele și netăgăduite sale sacrificii depuse pe altarul bisericiei și națiunei noastre, și astădată a făcutu unu începătătă de frumosu dobandă deodată suma de 5000 fl. v. a. în acțiunii de ale cassei de creditu „Economul” din Clușiu.

Este cu greu a descrie simțiminte de însuflețire și măngăere, ce se puteau ceta pe fețele fiacărui dintre cei 17 preotii participanți; și ca rezultatul alu acestei însuflețiri, cu adevărată satisfacție Vă putem refera, că fiacăre s-a grăbitu a contribui cu emulație la augmentarea fondului, astfelui cătu preotimea, nu în modu egală, ci ea proprio moto clasificându-se și contribuindu o parte căte 5 fl. v. a., alta căte 3 fl. v. a. și în fine cei mai subțirelui dotați căte 2 fl. v. a. pe anu, éră conducătorul oficialui protopopescu căte 6 fl. v. a., a esită dela unu tractu mărginitu numai la 18 parochii, cele mai multe slăbuțe, sumulă de 60 fl. v. a.

Celu mai imburătoru lucru este, că preotimea cu unanimitate s-a dechirat și obligată a estinde contribuirile pe totă vieta, édecă în totu decursulu funcționării respectivului ca preot, pără la casu de invaliditate, și a adausu numai clausula, că după espirarea unui perioadă de dece ani, éră asemenea întrunindu-se preotimea în sinod, să-și facă nouă clasificări pe altu perioadă de dece ani și așa mai departe.

In fine, cauă să descoperim și acesa, că oricătu ne-am întinutu între marginile moderării, ori cătu rezervă amur urmatu și ne-amu adoperată a sta neclătită pe lângă principiu dictatul de Măntuitorul lumii: „ce face dréptă, să nu scie stânga ta”, ca nu cumva să vătămănu modestia recunoscută a Ilustrului nostru Arhiepiscop, carele tace și face, cale de căte-ori și mai fostă trasu și calumnatiu prin șiare, precum în secolulu nostru de ordinăru pătescă toți binefăcătorii, totdeauna le-a trecută cu vedereua cu cuvintele renumitului Arhiepiscop Stefanu: „Dómne, nu le pune loru păcatul acesta”, și cu ale Măntuitorului: „Dómne iertă-le loru că nu sciu ce facă”, din contră, a răspunsu cu fapte, pentru cari de sigură posteritatea ii va fi multămitore. Pe lângă tote acestea n'am pututu înădușu în piepturile noastre adenca indignație și regretare față de invectivele și calumniale nesocotite ridicante în contră-i în numărul 37 alu „Tribunei” de preotul anonim N. A.

Dreptă aceea, fiindu toți preotii dela sate, cum se ingeră și anonimul, cari ne aflăm în imediata apropiare a Blașiu și Arhiepiscopului nostru, prin crame ca unii, cărora nă-est deschisă în prima linie ocasiunea de a-i cunoaște tote aplicările și faptele, ne simțim datorii a declara publice, că respectivul anonim este unu calumniatoru, carele nu intră atâtă din ignoranță, ci condusă de malitia și interes personal și-a luată cutesarea a ei în publicu cu neblesnicul și inversunatul său articulă.

Primită asigurarea celei mai coridale stime.

Zachariu Branu, Ioanu Horsia, protop. gr.-cat. tract. Bieei, not. tractualu.

Iosifu Lita,
sub-notariu.

De pe malul Ternavei mică, 27 Mart. 1889,

Domnule Redactor! In urma prea venerabilu circularu metropolitanu consistorialu de sub Nr. 721 a. c., pe 13/25

Martie a. c. s'a convocată sinodul episcopalu alu tractului Ibașfalăului în Elisabetopol.

Mai întîi în sensul canonului alu 29-lea secțiunea a IV-a s'a indeplinită s. mărturisire de către celu mai bătrână din preotii tractuali. După finirea sf. mărturisirii, toți preotii, fișe-les quisă pre onore, nelipsindu afară de unul din cauza morbului, s'au adunată în școală. cat. din Ibașfalău, unde On. D-nu protopopu Stefanu Cămpianu prin o cuvenire forte bine nimerită și însuflătoare a deschisă sinodul, comunicându-ne sensul circularului Metropolitanu Consistorialu, prin care Escoletă Sa prea bunul nostru Arhiepiscopu și Metropolit Dr. Ioanu Vancea a depusă pentru ajutorarea preotilor invalidi sumă de 5000 fl. v. a., cu cari a mai adăugată o mărgine de mărgărită la corona meritelor sale. Totu bravul protopopu Stefanu Cămpianu a propusă ca sinodul să rōge pe Escoletă Sa să se indure prea grațiosu, de va fi posibilă și cu cale, ca suma de 5000 fl. v. a. să se adaugă la fondul vechiu alu preotilor invalidi precum și la alu preotelor văduve și orfanilor de preot, ca să nu fi două fonduri, ci numai unul cu aceeași menire. Propune mai încolo bunul nostru protopopu, ca la acel fondă fiesce-care preotu să se contribue căte 5 fl. v. a. din avarea bisericescă, deorece dēnsul și responsabilu ca directoru pentru școală, dēnsul și chverniso ulu bunului și avrei bisericescă, și pentru căte și mai căte are de a răspunde.

Să acéstă propunere s'a primită de către intregă sinodul episcopalu cu exceptiunea a doi preotii, cari nu au principiu.

Onoratul Domnul notarul tractualu Nicolau Galea propuse, ca să se adreseze Escoletei Sale multămită fiescă pentru inima cea bună ce-șă arată și manifestă către multă năcăjita și lipsita preotime.

Mai încolo on. domnul parochu Nicolau Maioru propuse, ca să se trimite Escoletei sale și venerabilu consistoru metropolitanu o declarație, că cele scrise în articulul din Nr. 37 alu „Tribunei” de unu anonim, N. A., unde dice că în archidiocesa noastră dela „Vlaică pără la opinică” mergă totu „anapoda și pe dosu” său chiar după cutesatai expresiune „la noi mergă totu lucrurile înăpoi și pe dosu”, atâtă propunătorul cătu și intregă sinodul celea scrisă în Nruł mai susu amintită alu „Tribunei” le respingă cu indignație, declarându susu și tare, că conținutul acelu articulă e plinu numai de clevete și blasphemii, desaprobatu-le totu dela începutul pără la finitul articulului ca nisice neadeveruri grosolană.

N. M. Témpházanu.

Imbutătăcirea sortei tărănilor în România.

(Urmarea discursului D-lui Kogălniceanu.)

Etă ce găsimu în întăritura Domnului Moldovei Moruzi din 1805, Ianuarie 3, pusă chiar pe anaforaoa clerului și boierilor Moldovei, prin cari aceștia se rugau ca Domnul să sporescă dările, munca și alte condiții ale sătenilor, pre usurate după dēnsii de către decapitatu Grigorie Ghica:

„S'a cetătă anaforaoa aceasta înaintea Domniei mele și cu luare aminte vădendu-se, că o cerere obștească ca aceasta, este mai multă spre a lipsi prigonirile ce urmează neconitență intre stăpâni moșilor și între săteni, și ca să scie hotărîtă fiesc care locuitoru datoria sa asupra slujbei moșiei pe care locuiesce, se hrănește și se folosește, și să scie și stăpâni moșiei cătu fénă și imășu are să dea săteanului său, și ca să cunoască și cei neputincioși stăpâni ai mo-

șiloru slușba datornică dela sătenii lor, cu milostivire am primitu rugăciunea de obște a Prea Sântitului Metropolit, iubitorilor de Dumnezeu Episcop și de obște a cinstișilor și credincioșilor noștri boieri încredințându-ne mai alesă că slujba ce se arată prin anaforă nu este cu însărcinarea locuitorilor, și multă mai puțină de cătu a tările megieșite. Dreptă aceea și cu totă dreptatea neamului boierescu, care se jertfesce în slujbele tările, se cuvine a avea dreptăile slujbei dela săteni, ca să nu vie spre cădere neavându și ajutorul acesta, hotărîm der ca să se facă în hrisovul Domniei mele intocmai după ponturile arătate, ca în vremea viitoră să se urmeze nestrămutată slușba acesta ca o lege și pravilă, der incă și pronomile căte are cinul boierescu și prin ponturi și obiceiuri să se păzescă.”

In față acestui hrisovu, ce dicu sprijinitorii proprietății absolute și a intervenirei statului în relațiunile dintre stăpâni de moșii și dintre cultivatori?

Din chiar anaforaoa (raportul oficialu), care a motivat hrisovalu lui Moruzzi, rezultă că puterea executivă intervenie în tôte relațiunile sătenilor cu stăpâni moșilor, și acăstă intervenție era atâtă de mare, că décă sătenii pe o moșie nu aveau destulă pământ de lucrătă, ispravnicii aveau dreptă să-i împăternicescă și face cultura și pe moșile învecinate, plătindu numai 2 lei și dișma din deces una.

Proprietățile din Svoriscea și din Broscău aveau documentele loru și multe acte prin cari locuitorii celor dintîi două moșii, astădi proprietatea a colegului nostru D. Teodoru Calimachi, aveau dreptul să mărgăreze pe a treia moșie, astădi proprietate a d-lui A. Plagino. Si ce dău tărani? O simplă dișmă din deces una; acesta era singurul venitul datorită stăpânlui moșiei; căci munca dată de locuitori era mai multă unu dreptă personală, unu pronomanu datorită numai cinului boierescu. Rezașii moșenii nu aveau acestu dreptă; ei nu puteau cere dela locuitorii aședăți pe moșile loru decătă dijma și 2 lei pe an.

Dér ca să nu fiu taxatul de neexactitudine, dați-mi voi să vă citesc unu pasaj din înșăși anaforaoa boierilor din 1805:

„Art. 21. Pentru arătură și semănături să nu fie slobodită locuitorii a face împrăștiate arătură, pricinuindu cu acăsta stricăciune la fânețe și moșie, și ca îndestulare să-șă aibă ei tările loru, într-o parte a moșiei semănându unul lângă altul, și pământurile cele vechi, cari au apucat avé locuitorii, să nu le ia stăpânlul moșiei pără nu le voră părăsi ei de învechite și netrebnice. Ér când locuitorii veri-unui satu voră arăta, că nu au locu îndestulă pentru arătură, și stăpânlul moșiei îndărătnicindu-se nu va voi să le dea spre îndestulare, să fiă datorii a arăta acăsta ispravnicilor și făcându-se cu amăruntul cercetare, atunci să le dea ispravnicii din locul de tărăna atâtă parte de locu, incătu să fiă după analogia moșiei: și asemenea când se va încredinta ispravnicul că stăpânlul moșiei asupra căreia locuiesc săteni, nu are îndestulă locu să le dea loru pentru arătă, nică din prisosul locului de fâneță ce va avé atunci să se înlesnă locuitorii dela moșile megieșite, precum a fostă obiceiul și mai înainte, dându-le locu de arătă într-o parte prin sciință și a stăpânlui moșiei, fără stricăciune și pagubire, și acei locuitorii să dea stăpânlui obiceinuită dijma, cărând'o și la coșarele stăpânlui; ér cu altă cereare și slujbă mai multă să nu se supere.

„Art. 22. Aședăriile acestea să se urmeze nestrămutată de toți aceia ce voră avé moșii întregi cu săteni pe deneșele, afară numai de moșile birnicilor rezazi, la cari moșii locuitorii, ce se afă sedători. fără osebire și neavându împărtășire de moșie birnicii săi alții, să nu se supere cu lucrul, ci să plătescă slujba loru în bană, căte 2 lei pe anu, dând și obiceinuită dijma, și răzeșii să-i împărtă după cuvintă părților ce voră avé fiesce carele.”

Etă starea de lucruri, etă cum se regulau relațiunile dintre stăpâni de moșii și săteni. La fă-care schimbare de Domnii aceste relații se schimbau, când în favoarea stăpânilor, când în favoarea sătenilor. Așa a fostă și cu hrisovul lui Moruzzi. Tărani neprimindu nouăle sarcine ce le impunea acestu hrisov, elu a rămasă în nelucrare, și legea a urmată a fi pontul lui Grigorie Ghika din 1766, Ianuarie 1.

Dér boerii noștri nu se mulțumeau de a recurge numai la Domnul tările pentru ca să céră sporirea sarcinilor tărănilor. Ei se adresau și la Turcia.

ea petiunea, său cum se dicea pe acelui Magzaru, adresat înaltei Porții, din anul 1805.

"Noi, prea plecați supuși mitropolitului, episcopiei și toti boierii memleketului Moldovei, carl din început ca o scumpă moșcenire credința dela moșii și strămoșii noștri cătră hrănitoră năstră prea puternică Impărătie o-amă păzită, și sub umbrirea și acoperemēntul slăvei sale întră bună viețuire și liniște amă petrecută, și ale sale nedesertate daruri și mile pururea amă dobândită, ceteză și acumă cătră noianul Impărătescii indurări a ne înfățișa cu acestu al nostru prea plecată magzaru, care cu ghenunchi plecate aducem la prea strălucitul pragă alătă Impărătescii mărită, și cu glasuri umilite ne rugăm să ascultă acestă a noastră prea plecată rugăciune și cerere ce o facem numai asupra impuținării slujbei pe moșile noastre, care intră adevără, însuși noi mărturisim că dela o vreme încocă 12 dile au fost obicituite într'un ană a slujii stăpânitoră moșilor, etc. etc." Si apoi magzaru urmăză a arăta punctă de punctă nouă sare ce boerii doresc a se introduce în legile regulatoare muncei tărănilor.

Permiteți-mi, domnilor mei, a vă cita aici în scurtă și legislația care regulează împărțirea moșilor strîmte între stăpâni și între săteni. Etă ce găsim în hrisovul lui Grigore Ghica-Vodă din 1760: "Acstea pentru moșile ce voră și mai largi; er pentru moșile ce nu voră fi încăpătore de a se da locuitorilor locur de hrană după analogonă arătată mai susă, ca să nu rămăne veciniecul stăpân lipsit de trebuinciosul său și arătură, se voră împărți în trei părți, atâtă locul de arat, cătu și fănatul, întrândă în măsură și curățările care se voră fi făcută din codrii, și două părți locu de hrană și de feneați se voră da locuitorilor, er a treia parte să rămăne neapărat veciniecului stăpân."

Spre a resuma cestiunea împărțirei în trei a moșilor strîmte, etă cum o prezintă și D. Grigorie Ghica, autorul legii rurale din 1850, în observațiile sale fizice asupra protocolului conferințelor ținute la Constantinopol în 11 Februarie 1856:

"Tărani nu potă înstrăina pământul, der și proprietarul nu potă nici a-lăua, nici să-l schimba după placul său. Acolo unde pământul trebuinciosu nu-i de ajuns pentru a îndeplini partea hotărâtă a fiecaruia tărani, elă se imparte în trei părți, dintre care două sunt ale tărănilor și a treia a proprietarului."

Etă, d-lor, cum era proprietatea fonciară în România înainte de 1864.

(Va urma.)

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1889.

Raportul secretarului generală asupra lucrărilor făcute în anul 1888—89.

(Eine).

V. Colecțiunile științifice.

In fie-care ană colecțiunile Academiei facă un progres statoric; ele cresc neîncetat și devin un tesauro din ce în ce mai prețios pentru studiile științifice și mai ales pentru studiul istoriei politice și literare a Românilor. Cu cătu importanță colecțiunilor cresc, eu atâtă cresce și numărul acelora, cari vină să le cerceteze și să facă cu ajutorul lor studii din diferite ramuri ale științei. Putem privi cu o deosebită multă înțelegere la progresul însemnat făcută în această privință. Prin stăruințe îndelungate și prin însemnate sacrificii colecțiunile Academiei au ajuns astăzi și cele mai prețiose din totă țara. Crescerea loră și importanța la care au ajunsă reclamă sacrificii și mai mari pentru a fi bine instalate și bine organizate și pentru ca să potă cătu mai multă contribuție la scopul pentru care suntă făcute, de a pută fi adeca cu înlesnirea unei dispoziții tuturor acelora, cari ar fi doritori de a lucra în cîmpul științei. Să sperăm neîncetat, că puțină mai avemă de așteptat păna să vedem Academia și colecțiunile sale instalate bine și definitiv într'un local potrivit cu bogăția și cu însemnatatea lor.

Comisiunea bibliotecii vă va da amănuntele pentru crescerea colecțiunilor în anul trecut.

VI. Concursurile.

In acăstă sesiune Academia are să următoarele două premii pentru publicații făcute în anii trecuți:

1. Marele Premiu Năsturelă de 12,000 lei, destinat acelei cărți românești cu conținut de ori-ce natură, care se va judeca mai meritorie dintre cele publicate în anii 1885—1888.

2. Premiul Statului Eliade-Rădulescu de 5,000 lei, care este să se da cărței românești cu conținut literar, care se va judeca mai meritorie între cele publicate în anii 1887 și 1888.

La concursurile acestor două premii s'au prezentat următoarele publicații:

a) Pentru Marele Premiu Năsturelă:

1. A. D. Xenopol. Istoria Romanilor din Dacia Traiană. Vol. I. Iași 1888.

2. A. I. Odobescu, Serieră literară și istorică Vol. I—III. Bucurescă 1887.

NB. D-lu Odobescu a trimis pe lângă acăstă publicație și: „Atheneul Român și clădirile antice cu dom circulară”. Bucurescă 1888.

b) Pentru Premiul Eliade-Rădulescu:

3. A. Philippide. Introducere în istoria limbii și literaturii române. Iași 1888.

c) Fără indicație specială:

4. C. de Stamati-Ciurea, Opere dramatice, Tom. I. Cernăuți 1888.

5. St. G. Carpen, Un sistem de învățămînt românesc. Bucurescă 1888.

6. Dr. I. C. Drăgescu, Igiena și medicina poporană. Constanța 1888.

7. N. Mihăescu, Frumosa Valentina. Poemă. 1888.

8. D. Zamfirescu, Novele. Bucurescă 1888.

9. Elena D. O. Sevastos, Călătorie în Tara Românescă. Iași 1888.

10. G. Sion, Suvenire contemporane. Bucurescă 1888.

11. Th. D. Sperantia, Anecdote populare. Bucurescă 1888.

12. T. Frâncu și G. Candrea, România din munții apuseni (Moții). Bucurescă 1888.

13. D. Iancovici, Reforma agrară. Brăila 1888.

14. P. S. Aurelian, Elemente de economie politică. Bucurescă 1888.

15. P. S. Aurelian, Esploatarea moșierilor prin meteagiu. Bucurescă 1888.

16. M. M. Drăghiceanu, Mehedinți, Studii geologice, technique și agronomice. Bucurescă 1885.

17. I. P. Florantin, Horea, Roman original. Iași 1888.

18. I. P. Florantin, Estetica. Partea II. Iași 1887.

19. I. P. Florantin, Grădina de copii. Ed. II. Iași 1887.

20. I. P. Florantin, Metodul nou de abecedar. Iași 1888.

21. I. P. Florantin, Metoda nouă de a învăța aritmetică. Ed. II. Iași 1887.

22. I. P. Florantin, Metoda nouă de a învăța desenul. Ed. II. Iași 1887.

23. I. P. Florantin, Aritmetica elementară. Partea IV. Iași 1888.

24. I. P. Florantin, Recreații fröbeliane. Iași 1888.

3. La concursul Primului Statului Lazar, de 5,000 lei, pentru acest ană a fostă publicată ca subiect: Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic și alături compoziției lor chimice. Nică o lucrare nu s'a prezentat în manuscris, în condițiunile arătate prin publicația Academiei; s'a prezentat înse să următoarea carte tipărită: I. Popp, Tratată vinicol. Bucurescă 1888.

Totă publicațiiile prezentate în terminul regulamentar la concursurile acestor trei premii s'au trimis comisiunilor cari au fostă alese în sesiunea generală trecută și înscrise cu studierea loră.

Secretarul generală
D. Sturdza.

Mulțumită publică.

Blașiu, 21 Martie 1889.

Tresaltă de bucurie inimile membrilor societății de lectură „In. M. Clain” pentru mărăța făptă a Ilustrației Sale

D-lui Dr. Victor Mihályi, episcopul Lugosului, care s'a îndurat prea grădiosă a ne face onoreea să-l înregistram între membrii fundatori ai acestei societăți solvindu taxa de 10 fl. Mărețul scopu alătării societății, care este desvoltarea intelectuală și religioasă-morală a membrilor ei, tocmai pentru aceea, că este măreț, reclamă multe mijloace materiale întru ajungerea lui, ceea ce constituie o necesitate imperiosă, pentru că să potă dice maica biserică, că are preot destoinic, și naționea fii sinceră.

Ilustrație. Sa prin marinimosa faptă contribue în modă considerabilă la ajungerea acestui scop, prin ce își câștigă unu prețiosu mărgăritar în coroana meritelor pentru Sf. Biserică și naționea.

Pentru societatea de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blașiu.

Iovu Băbulescu, Aurel C. Domșa,
pres. societ. secretar.

Reuniunea română de gimnastică și de cântări.

Se aduce la cunoștință domnilor membrei, că Adunarea generală pro 1888 nu s'a putut ține în 12 (24 Martie), fiind că lipsă numărul membrilor prescris de statută.

Se invită deci domnii membri de nou la adunare pe Dumineacă în 7 Aprilie (26 Martie) a. c. la orele 3 după ameașă cu acelă adausă, că de astădată totu în înțelesul Statutelor conclusele se voră lua cu atâtă membrii, căci voră fi prezenți.

Ioan Lengeru Dr. Ioan Bozoceanu
președinte. notar.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.”

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Haaga, 4 Aprilie. Foaia oficială publică conclusul statutelor generale privitor la instituirea regentei.

Bruxela, 4 Aprilie. Boulanger fugindu din Parisă a sosită zeci. Se vorbește că guvernul, în casă când Boulanger desfășură agitații mai sgomotose, ilu va isgoni imediat.

Parisă, 4 Aprilie. Foile boulangiste aprobată plecarea lui Boulanger. Partida boulangistă e în plină disolvare. Conducătorii principali învinuiesc pe Boulanger de lașitate și esu din partidă.

Bucurescă, 4 Aprilie. In urma deosebirei de opinioală în cabinetul să predusă criză ministerială. În ședința camerei a arătată ministrul-președinte, că a demisionat înregul cabinetului. Ședința s'a ridicat.

DIVERSE.

Morții dela Waterloo. Societatea „Souvenir français” organiză o subcire pentru strângerea fondurilor necesare la ridicarea unui monument la Waterloo, în amintirea glorioșilor învinși ai armatei celei mari.

Legenda chinezescă. Un filosof se primă într-o di printr'un cimitir, privindu cu tristeță la mormanele de pământ înșiruite în jahnică grădină.

D'odata cări, palidă, în hainele ei albe, — albă și culoreala de doliu în China, — pe o femeie tinere ingenunchiată pe unu mormânt de curând și care vîntura mereu cu evantaliul pestă tărînă.

Se apropia de ea, și-i dice cu blâns dețe jahnicei femei:

— Plângi pe bărbatul d-tale?

— Da, pe bărbatul meu, răspunse ea.

— Dér de ce faci vîntă cu evantaliul mormântului său astfel? o întrebă filosoful. Buddha nu-ți va mai da înapoi corpul soțului dumitale.

— Să veți, qise femeia: i-am jurat, pe patul de morțe, bărbatului meu, să nu mă mărită păna ce nu s'o uscă țărina de pe mormântul său. Eu viu acumă în totă dilele să-i facu vîntă, că döră s'o svântă umedeală mai curându.

Mincinosul. Unu Grecu, cu o reputație bine stabilită de mincinosu de mână întâi, începuse să povestescă la masă, cu vîrva-i cunoscută, unu lucru ce i se întemplatase lui prin tinerețe. Dér d'odata povestitorul se schimbă la față, se îngâna, se incurcă...

— Spune dreptă, Kirie, și dice o damă răutăcioasă, ce ședea lângă elu, te-ai apucat să ne spui unu adevără și nu merge.

ULTIME SCIRI.

Din Parisă se mai anunță lui „Erd. Hir”, cu data de 3 Aprilie, că generalul Boulanger, care a fugit la Bruxella, a adresată de aici o proclamație cătră naționea franceză, în care dice, că nu se va supune niciodată dinaintea sentinței senatului condusă de considerație de partidă, dér décă ilu va chiama înaintea sa juriul, elu se va presenta. Declarația mai departe, că va rămnă în Belgia păna atunci, păna când alegerile generale pentru parlamentă voră alcătui regimul cinstiș și liberalul în Francia.

Necrologă.

George Ungură, preotă în Criștelecă, ca soț; Ioanu, fostă notar și posesor, Ludovicu învățător, Nina, Susana, văd. Marcusu, preotă, Traianu, adj. notarialu Aureliu, economist, și Georgiu studentă gimnasia, ca fi; Samuilă Badescu, notară în Hidigă, și Ioană Badescu din România ca frată; Veronica Vicasiu, preotă în Stirciu, și Sandru Orfanu, eseutor reg. din Agria, ca nepoți, și altă numără consanțenă cu inima întristată facu cunoscută, că: iubita soția, respective mama, soră și mătușa Juliană Ungură n. Badescu, după unu morbă scurtă de căteva dile, în 24 l. c. și-a datu nobilul suflată în mâinile Creatorului. Astrucarea osămintelor ei s'a îndeplinită în 26 l. c. după ritul greco-catolic.

Fia-i țărina ușoră!

Cursul pietei Brașovă

din 4 Aprilie st. n. 1889.

Bancnote românești	Cump.	9.50	Vând.	9.53

<tbl_r cells="5" ix="3" maxcspan="1

Cancelaria Negruță

în Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania
DESCHEDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrații — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 și a lunei în numeri căte de 2—3 căle cu ilustrații frumos; și publică articluri sociale, poesii, novele, schițe, piese teatrale și a. — Mai departe tractăza cestiuni literare și scientifice cu reflecții la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atenție viețea socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patria și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesc a face căte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesc a întinde tuturor individelor din familia nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerație pre anul întreg este 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibile și în bilet de bancă ori marce postale.

PREOTULU ROMÂNU. Diară bisericescă, scolară și literară — cu ilustrații — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare căte de 2½—3½ căle, și publică portretele și biografiile arhieilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articluri din sfera tuturor sciințelor teologice și între acești multime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocasiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literare; și în urmă totu soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerație pre anul întreg este 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibile și în bilet de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis totu alu patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere în vederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silaș. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. căte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlă său învățătură pentru popor culese din diarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa. — Opulă acesta, pentru povăturile lui valoroase, are să ocupe unu locu de frunte în bibliotecile noastre populare. D-lu autor a avut nimerita idee, de a publica prin opulu de față unu diar de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlei populare superioare din Câmpeni, va se dică pe când era în alu 4-lea anu de școlă. In acestu diar se cuprindu diferite impresiuni din copilaria, atât din școlă cât și afară de școlă: o colecție bogată de diferite povăturile primite dela învățătorului său, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acestu opu, așa că singură numai căteva din cele 32 capitulo, cum ar fi d. es. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsu pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opulă cuprinde 289 pagine 8°. — Prețul unui exemplar cu portofrancat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariu. Novelă originală e Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: Idealul pierdut de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Mizeriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreanu craiului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițione de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunică și Nepoțelul. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilaria. Schiță din sfera educației. După Ernest Le-gouvé. Prețul 10 cr.

Elu trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruță. Prețul 25 cr.

Branda său Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune is-

torică după Wachsmann, de Ioanu Tanco. Prețul 30 cr.

Hermand și Dorotea după W. de Goethe, traducione liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Duldu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegeră publică tineră în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Reginei României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și aranjate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și viorele, poesii populare, culese de Ioanu Popu Reteganu. Unu volum de 14 căle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa său Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea III și IV, cuprinđă materii forte interesante și amusante. Prețul la ambele 50 cr. — căte una deosebit 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amusante. Prețul 30 cr.

Colecță de recepte din economia, industria, comerțu și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manualul de Gramatica limbei române pentru școlele populare în trei cursuri, de Maximu Popu, profesorul la gimnasiul din Năsăud. — Manualu aprobatu prin ministeriul de culte și instrucție publică cu rescriptul de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețul 30.

Nu mă uită. Colecțione de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii și a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școală populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesorul preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântările bisericescă în toate sărbătorile de peste anu de Ioanu Papiu. — Unu volum de peste 24 căle 8° mare, hârtia fină. — Numele d-lui I. Papiu este multu mai bine cunoscutu clerului român, decât să fi de lipsă a mai recomanda acestu nou productu alu d-sale. Clerul român a învățat a'i aprețui scrierile d-sale pentru însemnatu loru valoare literară. — Nouu tomu de predice intrece insă toate volumurile de predice edate până acum, prin intocmirea sa — avându o notă

istorică la fie-care sărbătoare, — care arată timpul introducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare. — Prețul unui exemplar cu portofrancat e 2 fl. v. a.

Cuvântările funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mōrte, întocmite de Ioanu Papiu. — Acestu volum de peste 24 căle cuprinde:

8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mōrte, 4 pentru casuri ordinare de mōrte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare insă mai speciali de mōrte, 4 la înmormântarea omenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mōrte speciali; — apoi pe mai bine de patru căle urmează o mulțime de iertăciuni precedete de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a filorū dela părinti, 6 a fratelui său surorii dela frață și surorii, 7 — a nepoților dela moș, moșe, bună, bune, străbună, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela némuri și consângerii mai depărtati, 10 — dela consorți de aceeași ocupație 11 — dela binefăcători, amici, cunoșcuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acestu bogatul volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrare ameșurată tuturor cerințelor preoțimiei fungente la casuri funebrale. Prețul unui exemplar spădatu franco e 2 fl. v. a.

Cuvântările bisericescă, tomul III, scrise de Ioanu Papiu. — Acestu tomu cuprinde predice pe Dumineci și se estinde pe 12 căle 8° mare. — Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30, în legătură de luxă 2.50—2.80

Orientele catolică său concordante tradițione în două limbi — română și latină, tractăza despre primatul bisericei și se estinde pe 22 căle 8° mare.

— Scrisă de Ioanu Papiu. — Opulă acesta a fostu recensat favoritoru și lăudat și de foile străine. — Prețul unui exemplar spădatu franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei său cunoșințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relaționile și scopul lui espuse în modu popularu de profesorul Dr. Iosifu Fraporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ioanu Papiu.

— Acestu opu, care se estinde pe 11, căle 8°, e forte acomodat ca premiu pentru cei ce absolva școala populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr. exemplariul spădatu franco.

Manualul catechetică pentru primii ani scolastică, prelucratu după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesor

în Gherla (Sz-ujvár). — Transilvania), unde se cumpără

de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariul archidiocesanu din Blașiu, actualmente vicarul archiepiscopescă în Făgăraș. — Acestu opu de mare însemnatate pentru literatura catetică română este o prelucrare liberă, schimbându unele aplicări practice cu altele recerate de relaționile și lipsele băieților noștri, ér ceremoniale bisericescă înlocuindu-le cu cele prescrise și usitate în biserică năstă română. In note se arată și procederea care are să o observe catechetul față cu discipulii săi. Acăstă scriere are să fiă unu îndreptară în mâna catechetilor, învățătorilor și a părinților la instrucționa religioasă-morală, ce au să o dea micilor băieți. — Prețul unui exemplar din acestu opu, — părțea clausula aprobării prea venită. Ordinariu metropolitan din Blașiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avându mai multe poesii în textu, — este 1 fl.

Omiliile celu dintre sfinti Părintelui nostru Ioanu Gură-de-Aură la epistolele sfântului apostol. Paulu către Titu și Filemonu. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui exemplar cu portofrancat e 60 cr.

Duminicăea liturgie a celu dintru sănătă părintelui nostru Ioanu Chrysostomu compusă din operele aceluia sănătă părinte, de Ioanu Boroșiu parochu gr. cat. și ases. consist. Prețul unui exemplar cu portofrancat e 60 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericescă, forte frumosu ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30, în legătură de luxă 2.50—2.80

Micul mărgăritar sufletescu. Cărnicică de rugăciuni și cântări bisericescă — frumosu ilustrată, pentru princișori de ambe secsele. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărnicică de rugăciuni și cântări pentru princișori scolare de ambe secsele. Cu mai multe icone frumos. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 flor.

Visului Prea Sântei Vergure Maria a Născătoriei de D-Deu urmatu de mai multe rugăciuni frumos. Cu icone frumos. Prețul unui exemplar legat spădat franco e 12 cr., 50 exemplare 5 fl., 100 exemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusă Christosu. Prețul unui exemplar legat și spădat franco e 15 cr.; 40 de exemplare 6 fl.; 100 exemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ acțiile tuturor băncilor române cu prețurile cele mai bune.

Rugămu pe domnii abonați ca la reînoirea prenumerației să binevoiască a serie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primitu diarul nostru până acum.

Administrația „Gazetei Transilvaniei.“